

Cyclus 'Avonturiers onder een open hemel'

Levenskunst: over leven

Kees van der Zwaard
Elise Woertman

3 december t/m 7 januari 2024
Advent- en kersttijd

In deze advent- en kersttijd volgen we het spoor van vrouwen die genoemd worden in het begin van het Mattheusevangelie. Ze zoeken op eigen wijze hun weg door het leven. In de marge van hun samenleving en hun tijd. Verstrikt in allerlei belangen, klem in de macht van anderen die groter dan zij geacht worden. Wat kun je dan, wat doe je dan als de dagen kort zijn en de nachten lang?

Deze vrouwen: Rachel, Tamar, Rachab, Ruth, Batseba, en Maria, zijn de voorlopers van Jezus de gezalfde. Hij is Gods geliefde kind, die als geen ander de weg van recht en vrede belichaamd heeft door een leven vervuld van liefde. Ieder op hun eigen manier volgen zij de kronkelwegen door hun leven. Zij zoeken ze naar nieuw perspectief, houden ze hoop levend als alles duister is. Zij komen in beweging, gedreven door hun verlangen naar heelheid, licht en gerechtigheid.

Elke viering staat een personage centraal, elk met haar eigen verhaal. Op eerste kerstdag verdiepen we ons ook in Jozef, en op 7 januari in dat van de wijzen als slot. Naast de genoemde Bijbelteksten per viering, kan er ook gebruik gemaakt worden van de zeven monologen (geschreven door Kees van der Zwaard) uit het boek 'het visioen van Matteüs' van Bas van den Berg. Die krijg je als liturgiecommissielid als pdf gemaïld.

Hoe verschillend de verhalen ook zijn, steeds opnieuw zoeken we naar het perspectief en de dynamiek in het verhaal. Daaraan kunnen we ook ons eigen zoeken naar licht in het donker spiegelen en het verlangen dat ons drijft op het spoor komen.

Elk verhaal laat zich lezen aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat is de situatie waarin iemand *wordt* geroepen?
2. Wat is de roep waardoor iemand in beweging komt/moet komen?
3. Wat staat er op het spel?
4. Wie helpt wie over de drempel om in actie te komen?
5. Wat zijn de hindernissen?
6. Wat verandert er t.o.v. het begin? Wat is er gewonnen, wat verloren?
7. Wat raakt je in het verhaal, wat spiegelt er in je eigen leven?
8. Wat vertelt het verhaal het verhaal over dat wonderlijke proces van menswording?

3 december m.m.v. Janskoor. 1^e advent

Voorganger: Elise Woertman

Thema: Tamar

Lezing: Gen 38 & Matteüs 1,1-17

Aan het begin van de advent lezen we het begin van het Mattheusevangelie. Geen dromerig verhaal, maar op een opsomming van namen en familieverbanden. Zo wordt door Mattheus de komst van Jezus voorbereid. Door hem te plaatsen in de lijn van wie hem voor gingen. Een van hen is Tamar. Zij is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van Jozef wiens levenspad we eerder volgden in de nazomercyclus. Door haar interventie ziet Juda in hoe

<p>Wil je een dienst mee voorbereiden? Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.</p>
----

onrechtvaardig hij gehandeld hij heeft, en wordt hij als nieuw. Tamar zelf moet een list verzinnen om haar leven te redden, en daarmee nieuw leven te kunnen schenken.

10 december. 2^e advent – doopdienst

Voorganger: Kees van der Zwaard

Thema: Rachab

Lezing: Jozua 2

Rachab is een vrouw vol actie. Er is beweging om en in haar heen. Haar lot is nauw verweven met dat van anderen, en met de redding van wie langs het scharlaken koord omhoog klom. Een dunne draad als hernieuwde vorm van verbinding. Op welke manier wijst Rachab ons de weg in alles wat er om ons heen gebeurt, in de machten en krachten van deze wereld?

17 december. 3^e advent Zondag gaudete

Voorganger: Jorn den Hertog

Thema: Ruth

Lezing: Ruth 4

In het verhaal van Ruth klinkt hoop en verlangen door. Hoop op een betere toekomst, ook als dat leven anders loopt dan wat wij logisch, redelijk en eerlijk vinden. Verlangen naar ruimte om te leven. Om de wereld in te trekken en daar vrij en verbonden te leven. Zo vlak voor kerst is aan ons de vraag: waar hopen wij op? Waar verlangen wij naar ook als het leven onstuimig is?

24 december. 4^e advent

Voorganger: Elise Woertman

Thema: Bathseba

Lezing: 2 Sam 12

Vandaag horen we het verhaal van Bathseba. We zien hoe zij vooral speelbal van de macht is. Van de macht van David, de koning die alles kan doen wat hij wil. Van haar man, die trouw wil zijn aan zijn maten, en daarmee onbewust ontrouw is aan haar door niet in het plan van David mee te gaan. Van de macht van Nathan, de profeet, die David confronteert met wat hij heeft gedaan. Van de macht van de Ene -of hoe wij mensen de macht van de Ene interpreteren- als het gaat om leven en dood. Waar is de stem van Bathseba zelf? Wat heeft zij ons te zeggen?

24 december m.m.v. Janskoor om 22.30 uur. Kerstavond

Voorganger: Jorn den Hertog

Thema: Maria

Lezing: Lukas 1,46-55 & 2,1-14

We lezen op deze kerstavond het verhaal volgens het Lukasevangelie door de ogen van Maria. Wie is zij, dat zij aan de wieg staat van het kind in wie mensen God zullen herkennen? Wat vermoedt zij van de weg die Jezus zal moeten afleggen door het leven, en waar zij steeds in liefdevolle afstand bij nabij is? Hoe houdt je dat vol, welke kracht en ontvankelijkheid zijn daarvoor nodig?

25 december m.m.v. Janskoor. Kerst

Voorganger: Kees van der Zwaard

Thema: Jozef

Lezing: Matteüs 1,18-24

Jozef wordt in zijn dromen bezocht door een engel. Jozef is een rechtvaardige, hij wil het goede doen. Maar wat is het goede, in de ongewone situatie waarin hij verzeild is geraakt? De engel is het, die hem bij de hand neemt en via de Naam Immanuel op het goede spoor zet. Wat is de betekenis van die naam voor ons? Hoe volgen wij zijn spoor?

<p>Wil je een dienst mee voorbereiden? Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.</p>
----

31 december

Voorganger: Elise Woertman

Thema: Rachel

Lezing: Matteüs 2,12-18

Jezus vlucht naar Egypte, omdat Herodes hem naar het leven staat. Herodes ontvlamt in woede als hij merkt de wijzen hem te slim af zijn, en wil koste wat kost dat Jezus gevonden en gedood wordt, en laat daarom alle jongetjes onder de twee ombrengen. Alles en iedereen wordt opgeofferd aan zijn macht, verteerd door zijn grenzeloze woede.

Dat wordt in breder verband gebracht met de stem van Rachel, de aarts moeder die weent om het lot van de kinderen van Israël- de twaalf stammen- in Rama. Dat was de plek waar de ballingen verzameld werden voor de ballingschap. Zij is begraven op de weg naar Bethlehem. De woede en de afgunst waaraan anderen opgeofferd worden. Het is een verhaal van alle eeuwen, akelig actueel zo op de laatste dag van het jaar.

7 januari

Voorganger: Johanneke Bosman

Thema: De wijzen

Lezing: Matteüs 2,1-12;19-23

Dromen spelen een belangrijke rol in het evangelie van Matteüs. Ze wijzen ons de weg, als het zicht troebel is. De wijzen worden door een ster aan de hemel geleid naar het kerstkind. Daar blijft het niet bij, in een droom worden ze gewaarschuwd voor de kwade macht van Herodes en gaan via een andere weg terug naar huis. Ook als Herodes gestorven is, blijven de dromen zich aandienen. Wat is de rol van de dromen precies in dit verhaal? Waar wijzen ze op? Wie zijn de wijzen die het licht van de ster volgen tot in de stal?

Wil je een dienst mee voorbereiden?

Je kunt je opgeven bij de voorganger of via de website van de Janskerk. Ga onder Vieringen naar het overzicht van de lezingencycli, kies een cyclus en selecteer 'Ik doe mee' bij de zondag die je wilt helpen voorbereiden.